

schopen určit, komu má být pes vrácen, například tedy pokud na obojku chybí známka s adresou či telefonem majitele, má nálezce povinnost ohlásit svůj nález obci, a to bez zbytečného odkladu, zpravidla do tří dnů.

Nalezené zvíře musí obec zaevidovat a vyhlásit „obvyklým způsobem“, zpravidla na své úřední desce, případně v místním tisku či na webových stránkách obce. Osoba, která ztracené zvíře opatruje, tedy nálezce, nebo jiná obcí pověřená osoba, o ně pečuje jako řádný hospodář, dokud se jej neujme jeho majitel. Pokud se o ztraceného psa nikdo nepřihlásí do 2 měsíců od vyhlášení nálezu, pak po uplynutí této lhůty nabude k psovi vlastnické právo nálezce. Pokud nálezce o zvíře nemá zájem, pak jej může obec neodvolatelně svěřit provozovateli útulku pro zvířata. Pokud se v takovém případě o psa jeho majitel nepřihlásí ani po uplynutí 4 měsíců ode dne, kdy bylo zvíře svěřeno útulku, pak s ním může provozovatel útulku volně nakládat, tj. zejména mu nalézt nového pána. Byl-li

svěření zvířete útulku v případě, že k němu nálezce nechce nabýt vlastnické právo, pouze jako možnost, nikoliv povinnost. Není ale jasné, jak by se postupovalo v případě, kdyby se obec rozhodla zvíře nesvěřit útulku, ale jiné vhodné osobě, která by o zvíře projevila zájem, či například spolku zabývajícímu se ochranou zvířat, který by měl zájem se o zvíře postarat a najít mu nový domov. Na tuto otázku nám odpoví až časem judikatura a praxe.

Z výše uvedeného je patrné, že nálezce v žádném případě nemůže nalezeného psa považovat za opuštěného a bez dalšího si ho přivlastnit. Novela zákona je také dobrou zprávou pro obce a útulky a i pro psy, kteří mají takto šanci na najetí nového domova podstatně rychleji. Na druhou stranu tato změna nese i jisté nebezpečí pro páníčky, kterým se jejich pes zaběhne. Vezměme si za příklad třeba situaci, kdy nálezce, byť s dobrým úmyslem, psa najde a převezve ho do jiné obce, než kde je pes přihlášen, s tím, že se o psa do doby, než bude nalezen jeho majitel, postará, nebo

Ztráta a nalezení zvířete

Začátkem tohoto roku vstoupil v účinnost nový občanský zákoník (dále jen „NOZ“), který se významně dotýká mimo jiné i psů a jejich majitelů. V prvním dílu tohoto seriálu jsme se věnovali odpovědnosti a náhradě škody při poranění psa ve rvačce. V tomto pokračování bych se ráda zaměřila na změny v oblasti ztráty a nálezu zvířete.

Dříve byla obecná lhůta při ztrátě věci, tedy i zvířete, rok, později byla stanovena na 6 měsíců. Po tuto dobu měla obec povinnost se o nalezené zvíře starat. Lhůta, dle NOZ, pro nalezení (neživých) věcí činí tři roky. Dle NOZ ale není z praktických důvodů, pro povahu zvířete jako živé bytosti, vhodné, aby i v případě zvířat v zájmovém chovu, tedy i psů, byly lhůty takto dlouhé, a to mimo jiné z důvodu narůstajících nákladů jak pro obec, tak případně pro nálezce, pokud by se o zvíře museli starat až po dobu tří let. Proto NOZ, dle vzoru novely švýcarského zákona, lhůty v těchto situacích výrazně zkrátí. NOZ předpokládá, že každý si chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc se tedy nesmí bez dalšího považovat za opuštěnou. Dnes se proto budeme zabývat výhradně nalezenými psy, které někdo nevědomě, bez projevu své vůle, ztratil – psy, kteří zjevně měli vlastníka. Každý, kdo najde ztracené zvíře, je povinen ho vrátit tomu, kdo ho ztratil, nebo vlastníkov, pokud lze poznat, komu má být zvíře vráceno. Stejně jako tomu bylo doposud, má nálezce nárok na úhradu nutných nákladů a nálezného. V případě nalezení psa, u kterého je jasné, že měl vlastníka (například pokud má obojek), ale u kterého nálezce není

nález vyhlášen až po předání zvířete, začne lhůta běžet až od vyhlášení nálezu. Zákon nám tedy udává tři základní situace: za prvé, nalezený pes zůstane u nálezce

„Každý, kdo najde ztracené zvíře, je povinen ho vrátit.“

a ten se po uplynutí dvouměsíční lhůty stane jeho vlastníkem; za druhé, nalezený pes zůstane dva měsíce (či kratší dobu) u nálezce a ten poté prohlásí, že se jeho vlastníkem stát nechce, obec tedy předá psa osobě provozující útulek pro zvířata, které běží čtyřměsíční lhůta, aby mohla se psem volně nakládat a začít mu hledat nový domov; a nakonec se pes může ocitnout rovnou v útulku pro zvířata a výše uvedená čtyřměsíční lhůta začne běžet od vyhlášení nálezu obcí. Zde je nutno upozornit, že NOZ udává

například když se pes sám zaběhne mimo katastr „své“ obce. V takových případech je šance původního vlastníka psa najít prakticky nižší. Pokud by chtěl během dané dvouměsíční lhůty majitel zjistit, zda byl jeho pes někde vyhlášen jako nález, musel by projít několik tisíc úředních desek. Obsah úředních desek musí být ale zveřejněn i způsobem umožňujícím dálkový přístup. Výše popsané situace jsou ale samozřejmě extrémní. V praxi psi často končí právě v útulcích, kde na své (nové) pány čekají podstatně déle než 4 měsíce. V NOZ je v této souvislosti důležité také následující ustanovení: „*Takové zvíře se však zvířetem bez pána nestane, je-li označeno takovým způsobem, že lze jeho vlastníka zjistit.*“ Lze tedy doporučit, aby váš pes měl za všech okolností na sobě obojek se značkou s vašimi identifikačními údaji a aby měl čip či tetování.

V takovém případě má obec povinnost vlastníka zjistit, oznámit mu nález a vyzvat ho, aby si psa vyzvedl.
Text Eliška Tomanová, LLB. (Hons.) (Oxon), právník TOMAN, DEVÁTÝ & PARTNEŘI advokátní kancelář, s.r.o.

